

Resumé:

Disertační práce mapuje různé úrovně vlivu, který měl barokní polyhistor a jezuita Athanasius Kircher (1602-1680) na vývoj přírodní filosofie v Českých zemích kolem poloviny sedmnáctého století.

Jedna z vrstev tohoto vlivu je pozorována v jeho korespondenci s Českými zeměmi ať už se jedná o korespondenci převážně dvorského charakteru, mající za cíl upevnit sociální vztahy vedoucí k finanční a jiné podpoře a získání patrona nebo korespondenci učeneckou sloužící k získávání a výměně informací, přírodně-filosofických zajímavostí a dat z pozorování a experimentů.

Mimo vlivu korespondenčního se práce zabývá vlivem diachronickým – tedy způsobem jakým bylo Kircherovo dílo vnímáno v průběhu dějin a také vlivem zamýšleným, který se pokoušel Kircher usměrňovat pomocí své vlastní autobiografie a její distribuce.

Další úrovní vlivu, která je v této práci zkoumána je úroveň vlivu ideového a to na příkladu analogie pohybu mořských vod s pohybem tekutin v lidském těle. Srovnáván je zde obraz geokosmu vycházející z Kircherova díla *Mundus subterraneus* (Amsterodami 1664-1665) a *Iter extaticum II* (Romae 1657) s díly Kircherových korespondentů jezuitského matematika Theodora Moreta *Tractatus physico-mathematicus de aestu maris* (Antveripae 1665) a především s dílem vratislavského lékaře, jednoho ze zakladatelů Academia naturae curiosorum a editora prvního lékařského periodika vůbec Philippa Jakoba Sachse von Löwenheim *Oceanus Macro-microcosmicus* (Vratislaviae 1664), které reflektuje objev velkého krevního oběhu Williama Harveye. Na základě srovnání Kircherova a Sachsova díla dochází také k analýze různých typů analogie, kterou oba autoři používají a tím i ke konstatování fluidnosti hranic epistém.

Kircherův vliv na přírodní filosofii v Českých zemích byl nepopíratelně významný, mnohvrstevnatý a zároveň odlišný v závislosti na vzdálenosti od Kircherových korespondenčních center, jak se tato práce pokusila dokumentovat.